

Notat

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Ligestillingsvurdering af lovforslag

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik (Skærpede betingelser for at opnå ret til kontanthjælp)

Baggrund

Lovforslaget om ændring af lov om aktiv socialpolitik (Skærpede betingelser for at opnå ret til kontanthjælp) udmønter *"Aftale om skærpede optjeningsregler for kontanthjælp"*, som blev indgået mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti den 13. oktober 2023.

Formål

Formålet med lovforslaget er at understøtte, at borgere med ikke-vestlig baggrund, der har været længe i Danmark uden at opnå fast tilknytning til arbejdsmarkedet, tilskyndes til at komme i arbejde.

I dag er det kun personer, som er kommet til landet efter 2008, der skal opfylde et krav om fuldtidsbeskæftigelse i mindst 2,5 år inden for de seneste 10 år for at modtage højere ydelser i kontanthjælpssystemet. Personer, der kom til landet før, kan modtage en højere ydelse på trods af, at de ikke har bidraget på arbejdsmarkedet. Godt 2.100 personer med ikke-vestlig baggrund har været på kontanthjælp i mere end 10 sammenhængende år.

På den baggrund foreslås lov om aktiv socialpolitik ændret, så alle borgere skal opfylde et krav om ophold i riget i 9 af de seneste 10 år (opholdskravet) og et krav om fuldtidsbeskæftigelse i mindst 2,5 år inden for de seneste 10 år (beskæftigelseskravet), for at kunne modtage de højere ydelser. Ensretningen er i tråd med Ydelseskommisionens anbefalinger.

Den primære målgruppe

Målgruppen skønnes i lovforslaget at omfatte omkring 10.000 fuldtidspersoner i 2025. Disse vil opleve en væsentlig nedgang i ydelsen, hvis de fortsat ikke kan forsørge sig selv. Af de 10.000 fuldtidspersoner vurderes ca. 90 pct. at være ikke-vestlige indvandrere.

Det skønnes med betydelig usikkerhed, at ca. 55 pct. af de personer, der omfattes af beskæftigelseskravets fremrykning, vil være kvinder, mens ca. 45 pct. vil være mænd, *jf. tabel 1*.

Tabel 1

Kønsfordeling for målgruppen omfattet af beskæftigelseskravets fremrykning

	Mænd	Kvinder
Andel i pct.	45	55

Note: De fremviste karakteristika tager udgangspunkt i 2019, da det er seneste tilgængelige år med fuldkommen data. De fremviste karakteristika kan have ændret sig betydeligt frem til i dag og kan derfor også ændre sig frem mod ikrafttrædelsen af et nyt kontanthjælps-system. Skønnet er behæftet med betydelig usikkerhed.

Forslaget forventes på denne baggrund at berøre flere kvinder end mænd.

De sekundære målgrupper

Der er ingen sekundære målgrupper for lovforslaget.

Samlet vurdering

Det vurderes, at forslaget ikke har ligestillingsmæssige konsekvenser.

Baggrunden for konklusionen er, at der i lovforslaget på baggrund af objektive kriterier om opholdstid og beskæftigelse gives lige rettigheder til kvinder og mænd, og at lovforslaget ikke skønnes at medføre tilsigtede eller utilsigtede forskelle for mænd eller kvinder.

Forslaget skønnes at berøre flere kvinder end mænd, *jf. tabel 1*. Det vurderes dog ikke at være en konsekvens af de gældende regler eller af forslaget. Forskellene i andel af mænd og kvinder skønnes ikke at skyldes forslaget, men den underliggende fordeling.

Forslaget vurderes primært at øge det økonomiske incitament for ikke-vestlige kontanthjælpsmodtagere til at søge mod selvforsørgelse. Da antallet af kvinder i målgruppen, der omfattes af lovforslaget, er større end antallet af mænd, vil flere kvinder end mænd opleve et styrket økonomisk incitament til at komme i beskæftigelse.

Imidlertid er sigtet med lovforslaget at øge incitamentet til at arbejde, uafhængig af om målgruppen skønnes at indeholde lidt flere ikke-vestlige kvinder end mænd uden arbejde.

Det skønnes på baggrund af ovenstående, at det ikke vil være relevant at gennemføre yderligere vurderinger af de ligestillingsmæssige konsekvenser af lovforslaget.